

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΑ΄.

Χ

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 23 ΤΟΥ ΦΕΒΡΑΡΙΟΥ 1913

Χ

ΑΡΙΘΜΟΣ 501

ΤΑ ΓΙΑΝΕΝΑ ΠΕΣΑΝΕ ΖΗΤΩ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ - ΖΗΤΩ Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ

ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ. Ἡ νίκη.
ΓΡΑΚΧΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ. Τὰ τοῦ Καίσαρος τῆ Καίσαρι...
ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Στὸν Π. Λυμπερόπουλο.
Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ. Ματιές καὶ σκέψεις.
Α. ΜΑΒΙΑΝΗΣ. Σονέτα.
Δ. Ν. Μεταφράζετε τοὺς Ἀρχαίους.
ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΗ. Οἱ καταδίκαι στὴ Σιβηρία (μετάφρ.
Δας Ἰουλίας Δημητριάδη).
ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΣ. Δίπλα στὰ ὀνόματα τῶν Schumann καὶ
Saint-Saens.
ΛΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ. Ἐπιθεώρηση.
ΡΑΧΗΑ τὰ τέχνη κλαίει...
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ. Μνημόσυνο - Παρηγορτίσσα.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ «Ἀρχισυντάχτης» (συνέχεια).
ΔΩ ΚΑΙ ΚΕΙ. - Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. - ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟ-
ΣΗΜΟ.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΜΑΒΙΑΝΗ

Ἡ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν
«Ἀπάντων» τοῦ ἀληθινοῦ Μαβί-
λη, παρακαλεῖ ὅσους ἔχουν γράμματα
του νὰ τῆς τὰ στείλουν στὰ γραφεῖα τοῦ
Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου (4 Λέκα) γιὰ
νὰ δημοσιευθοῦν στὴν ἔκδοσιν. Τὰ γράμ-
ματα αὐτὰ θὰ ἀντιγραφθοῦν καὶ θὰ ἐπι-
στραφοῦν ἀμέσως.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Ἢ φωνὴ μου, στῆς νύχτας τ' ἅγια βάρθη,
Εἶναι ἡ πηγὴ, ποὺ στὰ σκοτάδια ἐχάθη
Τῆς γῆς καὶ πλούσια στὴν ἐρμιὰν ἐφάνη,

Κ' ἡ ἐρμιὰ τὴν ἀποδέχτηκε καθάρια,
Σὰν ποτάμι ποὺ τρέχει σὲ λιθάρια
Κι ὡς τὸ πικρὸ τὸ πέλαο γλυκεριὰ φτάνει.

«Στρατιῶτες, ἀδερφοί μου, στὰ λαγκάδια
Νεκροί, στὶς ρεμματιές καὶ στὰ σκοτάδια,
Ἦ καλοὶ μου, ἀπ' τὸ βόλι θερισμένοι

Κι' ἀπὸ τίς λόγχες μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια
Σκλήρᾳ ριγμένοι ἀπ' τοῦ πολέμου τ' ἄτια,
Ἔσῃς ζητᾷ ἡ ψυχὴ μου, σὺ νὰ βγαίνει

Τὴ νύχτα τούτη, πνίγοντας τὸν παιάνα,
Μὴν ἀκουστεῖ ἀπὸ ἀδερφὴν ἢ μάννα
Κι' ἄγρια βουνὰ καὶ πλούσιους κάμπους σκίζει,

Ποὺ ἀναδεύονται οἱ ἴσκιοι ἀρματοῦμοι,
Σὰ δέντρα, ποὺ ὁ βοριάς λυγáει καὶ σáνει,
Ριζωμένοι, ὅπου στήσαν μετερίζι.

Ἦ ἀδερφοί, ὦ στρατιῶτες, σὰν τὸ ἀηδόνι
Ὁ λυγμὸς τὸν καμὸ κατευοδώνει,
Μὰ εἶν' ἄσωτος καὶ γένεται ὕμνος τώρα,

Στὴ νύχτα πλούσιος—κι' ἄξαφνα ἀναβράει,
Σὰν τῆς μάχης τὴ σάλπιγγα ξυπνάει,
Κεραυνός, τοῦ πολέμου σκεῖ τὴ μπόρρα!

Ἰσκιοὶ τοῦ Σαραντάπορου, ὅπου βράχοι,
Ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο ὡς τὴν Ἀητοράχη,
Ξυπνάτε καὶ σαλεύετε οἱ πεσμένοι!

Δεχτήτε, ὦ ἅγιοι, στῆς νυχτὸς τὰ σκότη,
Μνημόσυνο ἀπ' ὄνανε στρατιῶτη
Ποὺ δέεται, μὲ ψυχὴ γονατισμένη!

ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΣΣΑ

Παρθένα μάννα, τοῦ στρατοῦ σου ἀσπίδα,
Τῶν πρώιμων μυγδαλιῶν θὰ ρέψ' ἢ ἐλπίδα,
Στοὺς βωμοὺς τῆς Ἑπίρου, ὅπου φλογίζου;
Παρθένα μάννα, ἐσώθη τὸ φεγγάρι,
Ποῦ φώταε τὴ μεγάλη σου τὴ χάρι
Κι' οἱ ἀρματωμένοι τοὺς ναοὺς φροντίζουν,

Σὲ ρημοκλήσια, ὅπου μιὰ φλόγα τρέμει
Τοῦ χλωμοῦ καντηλιοῦ σου, καὶ οἱ ἀνέμοι
Κ' ἢ βροχὴ παραδέρνον νῦν τὴ σβύσουν
Κ' οἱ λαβωμένοι, βόγγουν γιὰ τὰ χάρδια,
Τὰ δροσοπάροχά σου, στὰ σκοτάδια,
Μεταλαβὴ τους πρὶν νὰ ξεψυχήσουν.

Κυρά, ποῦ δρόσο ἐρήγχαν τὰ μαλλιά σου,
Νὰ κοιμηθῆ ἢ σλαβιά στὴν ἀγκαλιά σου,
Ὅπου μπροστά σου ὄση εἶναι δάφνη στέκει
Κι' ὅσο λιβάνι γιὰ τὰ γόνυτά σου
Κι' ἀπ' τὴν παρηγορήτραν ὁμορφιά σου
Παίρνει ὄση χάριν ἔχει τὸ τουφέκι·

Ποῦ τὰ βαθεῖα Γιαννιώτικα περβόλια
Μοσκοβολᾶν γιὰ τὴ δική σου ἀνάσα,
Ποῦ τάμα σοῦ ἔχρυσόσανε τὰ βόλια
Καὶ ἡ ἔρημὴ πολιτεία σοῦ ἐτάχτη πᾶσα
Σὰ νύφη καὶ σὰ χίρα, ὅπου τὴ δόλια
Μοῖρα τῆς σκέπει σὲ κολόγριας ράσα,

Ἄπλωσ' τὰ χέρια στὸ χαμὸ—κι' ἄς γύρει
Ἡ χάρι σου, καθὼς σὲ πανηγύρι,
Παντάνασσα, κι' ἄς βρεῖ τὸ μονοπάτι,
Πέρα ἀπ' τὸ δρόμο, μὲ κορμιὰ στρωμένο,
Ποῦ περιμένει τὸ συγυρισμένο,
Γιὰ νὰ σὲ πάει, στὰ Γιάννενα, ἄσπρον ἄτι!

Παρθένα μάννα! τὸ πικρὸ ποτήρι
Ὅς τὴν στερνὴ τῶπιμαε στάλα· δράμε,
Ἐκεῖ, ποῦ τὰ ἴδια σπλάγχνα σου ξεσκίζου·
Ἄνοιξ' τὸ δρόμο, ἀκοίμητη, νὰ πάμε·
Ὅπου τουφέκι καὶ λιβανιστήρι·
Οἱ ἀρματωμένοι τοὺς ναοὺς φροντίζουν!
Στὸ ναὸ σου, ὅλος νὰ μπῆ ὁ στρατός σου, κάμε!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

— Εὐτυχισμένοι οἱ Μυτιληνιοὶ ποῦ μαζί μὲ τὴ λευτε-
ριά τους ἔχουνε καὶ τὸ θίασο τῆς Μαρίνας Κοτοπούλη ποῦ
προχτές ἔφυγε γιὰ κεῖ γιὰ νὰ δώσει σειρὰ ἀπὸ διαλεχτά
ἔργα. Ἡ κοινωνία τῆς Μυτιλήνης εἶναι ἀρκετὰ μορφωμέ-
νη ὥστε ὁ θίασος θὰ κάνει χρυσὲς δουλιές.

ΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΤΩ ΚΑΙΣΑΡΙ...

Ξαναδιάβασα τὸ «Ἡρώων καὶ Μαρτύρων αἷμα»
τοῦ Ἰδα—καὶ τὸ χρωστῶ τοῦτο στὸν «Καίσαρα»
ποῦ στὸν περασμένο «Νουμᾶ» (σελ. 25 «Καὶ σὺ
Βροῦτε;») ἀπαντᾷ μὲ λόγια τοῦ Ἰδα στοῦ Βροῦ-
του τὸ Ἄνάθεμα. Τὸ ξαναδιάβασα τὸ «προφητικὸ»
βιβλίον καὶ στὸ τέλος συλλογίστηκα:

— Δὲν μποροῦσε τάχα μὲ τὸ ἴδιο βιβλίον ν' ἀ-
παντήσῃ καὶ ὁ Βροῦτος στὸν Καίσαρα;

Γιατὶ ἀλάκαιο τὸ βιβλίον, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ
τέλος, εἶναι μιὰ φτυσιὰ κατὰ τοῦ Βούργαρου καὶ μιὰ
ἐρέυνα προσεχτικὰ ποῦ τελιώνει στὸ συμπέρασμα
πὼς ἡ Μακεδονία ἔλη πέρα πέρα εἶναι Ἑλληνική,
εἶναι δικιά μας.

Ὡστόσο ὁ «Καίσαρ» βρῆκε στὸ βιβλίον αὐτὸ καὶ
στὸ Κεφάλαιο «Φυλακὴ» λόγια πειστικὰ γιὰ ν' ἀν-
τικρούσῃ τὸ Βροῦτο. Ὁ ἥρωας τοῦ βιβλίου, ὁ Ἀλέ-
ξης, κουβεντιάζοντας μὲ κάπιο Βούργαρο φυλακι-
σμένο στὴς φυλακὲς τῆς Σαλονίκης, τοῦ λέει: «ἄς
πολεμούσαμε καὶ οἱ δυὸ μαζί (Ρωμαῖοὶ δηλ. καὶ Βούρ-
γαροι), συντροφικὰ, ἄς διώχναμε τοὺς Τούρκους, καὶ
ἔπειτα εἴχαμε καιρὸ γιὰ μοιρασιές».

Ἄ, καλὰ ἴσαστε δὴ ὁ Ἰδας ἀντικρούει τὸ Βροῦ-
το. Μὰ ὑπάρχει καὶ συνέχεια καὶ ἐπὶ συνέχεια αὐτὴ
—π' ἀνάθεμά τ' ἔχει!-- ὁ Ἰδας συμφωνεῖ μὲ τὸ Βροῦτο.
Καὶ δρῶστε:

«— Μοῦ φαίνεται (τοῦ λέει ὁ Βούργαρος φυ-
λακισμένος) πὼς δὲ θὰ εἶταν ἀδύνατο νὰ κάναμε κά-
ποιο συμβιβασμὸν ἂν εἶταν ἔλοι λογικώτεροι. Σὰς ἀ-
φίνουμε τοὺς δικούς σας πληθυσμούς. Ἀφίστε μας
τοὺς δικούς μας.

«— Τότε ἀφίστε μας καὶ σεῖς τοὺς πληθυσμούς
μας τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας.

«— Εἶναι μειονοψηφία.

«— Ἄς εἶναι, πρέπει νᾶχουν τὴν αὐτονομία
τους καὶ οἱ μειονοψηφίες, ἀφοῦ μάλιστα λέγεστε τό-
σο φιλελεύθεροι. Τὸν ἔθνομισμὸν ἑνὸς τόπου τὸν κανο-
νίζουν τὰ μεγάλα κέντρα, οἱ πολιτείες, ὁ πολιτισμὸς
ἔρχεται ἀπὸ τὴς πολιτείες, καὶ ἔταν οἱ πολιτείες εἶ-
ναι Ἑλληνικές...»

«— Δὲν μπορεῖτε νὰ παραιτήσῃτε κάθε πολιτεία ἢ
χωρὶν ποῦ κατοικεῖται ἀπὸ Ἑλληνας; τότε ἡ Μασ-
σαλία εἶναι δική σας, καὶ ἡ Ὀδέσσα τὸ ἴδιο.

— Τὴν ἴδια παρατήρησιν ἴσα ἴσα σκόπευα νὰ
σᾶς κάμω. Σεῖς θέλετε νὰ κάμετε δικὸ σας τὸ δια-
μέρισμα τοῦ Μοναστηριοῦ καὶ τὸ Μοναστήρι, ἐπειδὴ
βρίσκονται μερικὰ χωρὶά ἐκεῖ ποῦ μιλοῦν τὴ μακε-
δονικὴ γλῶσσα, ποῦ τὴ λέτε σεῖς Βουργάρικη...»

Καὶ ξακολουθεῖ στὸν ἴδιον τόνο ἀλάκαιο τὸ κε-